

سجاد مختاری

پاسخنامه آزمون ۱۸

اردیبهشت هتريک دوپينگ

پلاس انسانی

چينش ۱

۵۸۶۶۵۴۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۱

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۲

 $\dots, ۱۴۴, ۱۴۷, ۱۵۰$ دنباله موردنظر، یک دنباله حسابی با $d = ۳$ است.

$$a_n = a_1 + (n - 1)d \Rightarrow ۱۵۰ = a_1 + ۳۴ \times ۳ \Rightarrow a_1 = ۱۵۰ - ۱۰۲ = ۴۸$$

$$\text{مجموع} S_n = \frac{n(a_1 + a_n)}{2} = \frac{۳۵(۱۵۰ + ۴۸)}{2} = ۳۴۶۵$$

۲. گزینه ۲ با قرارداد $n = ۱۰$ و $a_5 = ۱۰$ در رابطه دنباله جملات a_5 و a_{10} را می‌یابیم.

$$\begin{aligned} a_n &= \left[\frac{۲n + ۳}{n} \right] \xrightarrow{n=5} a_5 = \left[\frac{۲(۵) + ۳}{۵} \right] = \left[\frac{۱۳}{۵} \right] = ۲ \\ &\xrightarrow{n=10} a_{10} = \left[\frac{۲(10) + ۳}{10} \right] = \left[\frac{۲۳}{10} \right] = ۲ \end{aligned}$$

حال مجموع a_5 و a_{10} را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow a_5 + a_{10} = ۲ + ۲ = ۴$$

۳. گزینه ۲ با داشتن دو جمله از دنباله حسابی اختلاف مشترک آن برابر است با:

$$d = \frac{a_p - a_k}{p - k} = \frac{۲p - ۲k}{p - k} = \frac{۲(p - k)}{p - k} = ۲$$

با توجه به جمله عمومی دنباله حسابی برای a_1 داریم:

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$a_p = a_1 + (p - 1)d \xrightarrow[p=p]{d=2} ۲p = a_1 + (p - 1)۲ \Rightarrow ۲p = a_1 + ۲p - ۲ \Rightarrow a_1 - ۲ = ۰ \Rightarrow a_1 = ۲$$

۴. گزینه ۴

$$a_r = ۲a_1 - ۱ = ۲ \times ۲ - ۱ = ۳$$

$$a_r = ۲a_r - ۱ = ۲ \times ۳ - ۱ = ۱۷$$

$$a_r = ۲a_r - ۱ = ۲ \times ۱۷ - ۱ = ۳۳$$

$$a_d = ۲a_r - ۱ = ۲ \times ۳۳ - ۱ = ۶۵$$

۵. گزینه ۵

$$n = ۱ \Rightarrow a_r = ۲a_1 = ۲(۲) = ۴$$

$$n = ۲ \Rightarrow a_r = a_r + ۱ = ۴ + ۱ = ۵$$

$$n = ۳ \Rightarrow a_r = ۲a_r = ۲(۵) = ۱۰$$

۶. گزینه ۶

می‌دانیم اگر بین دو عدد a و b تعداد k واسطه حسابی درج کنیم:

$$d = \frac{b - a}{k + 1}$$

پس:

$$a, \underbrace{\dots}_{\text{شش عدد}}, -۷$$

$$d = \frac{-۷ - a}{k + 1} \Rightarrow -۳ = \frac{-۷ - a}{۳} \Rightarrow -۳ = -۷ - a \Rightarrow a = ۲۱ - ۷ = ۱۴$$

$$\begin{array}{ccccccccc} -۳ & -۳ & -۳ & -۳ & & & & & \\ \swarrow & \swarrow & \swarrow & \swarrow & & & & & \\ ۱۴, \underline{۱۱}, \underline{۸}, \underline{۵}, \underline{۲}, & & & & & & & & \end{array}$$

۷. گزینه ۲ در دنباله حسابی $\dots, ۷۱۲, ۷۲۰, ۷۲۸$ جمله عمومی را می‌نویسیم:

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

$$a_1 = ۷۲۸, d = a_r - a_1 = ۷۲۰ - ۷۲۸ = -۸$$

$$\Rightarrow a_n = ۷۲\lambda + (n-1)(-\lambda) = ۷۲\lambda - \lambda n + \lambda = ۷۳\lambda - \lambda n$$

برای این که بدانیم چندمین جمله برابر صفر است، جمله عمومی دنباله را مساوی صفر قرار داده و معادله را حل می‌کنیم تا n به دست آید:

$$a_\lambda = ۷۳\lambda - \lambda n = ۰ \Rightarrow ۷۳\lambda = \lambda n \Rightarrow n = \frac{۷۳}{\lambda} = ۹۲$$

بنابراین جمله نود و دوم برابر صفر است: $a_{۹۲} = ۰$

۸. گزینه ۱ در دنباله حسابی رو به رو مقدار جمله اول و اختلاف مشترک را به دست می‌آوریم:

$$۳, ۱۰, ۱۷, \dots \quad a_1 = ۳ \quad d - a_2 - a_1 = ۱۰ - ۳ = ۷$$

بنابراین جمله عمومی دنباله برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow a_n = ۳ + (n-1)(۷) = ۳ + ۷n - ۷ = ۷n - ۴$$

برای به دست آوردن چندمین جمله که برابر ۱۰۰۸ است، جمله عمومی را مساوی ۱۰۰۸ قرار داده و معادله را حل می‌کنیم تا n به دست آید:

$$a_n = ۷n - ۴ = ۱۰۰۸ \Rightarrow ۷n = ۱۰۰۸ + ۴ \Rightarrow ۷n = ۱۰۱۲ \Rightarrow n = \frac{۱۰۱۲}{۷} = ۱۴$$

۹. گزینه ۴ ابتدا جملات هفتم و پنجم را می‌یابیم:

$$a_n = \frac{n+1}{n^2 - ۳} \xrightarrow{n=۷} a_7 = \frac{۷+1}{۷^2 - ۳} = \frac{\lambda}{۴۶} = \frac{۴}{۲۳}$$

$$\xrightarrow{n=۵} a_5 = \frac{۵+1}{۵^2 - ۳} = \frac{۶}{۲۲} = \frac{۳}{۱۱}$$

حال نسبت این دو جمله را می‌یابیم:

$$\frac{a_7}{a_5} = \frac{\frac{۴}{۲۳}}{\frac{۳}{۱۱}} = \frac{۴ \times ۱۱}{۳ \times ۲۳} = \frac{۴۴}{۶۹}$$

۱۰. گزینه ۲ با توجه به صورت سؤال شماره سه جمله متوالی را $۱, n, n+1$ در نظر می‌گیریم:

$$a_n = ۳n - ۴ \Rightarrow \begin{cases} a_{n+1} = ۳(n+1) - ۴ = ۳n + ۱ \\ a_n = ۳n - ۴ \\ a_{n-1} = ۳(n-1) - ۴ = ۳n - ۷ \end{cases}$$

$$\Rightarrow ۳n - ۱ + ۳n - ۴ + ۳n - ۷ = ۶۹ \Rightarrow ۹n - ۱۲ = ۶۹$$

$$\Rightarrow ۹n = ۸۱ \Rightarrow n = ۹$$

بنابراین شماره جمله وسط برابر $n = ۹$ است.

۱۱. ابتدا چند جمله از دنباله را می‌نویسیم گزینه ۴.

$$\xrightarrow{x=1} a_1 = \frac{۵}{۲} \times ۱ + ۳ = \frac{۱۱}{۲}$$

$$\xrightarrow{x=2} a_2 = \frac{۵}{۲} \times ۲ + ۳ = \lambda$$

چون جملات از قانون خطی پیروی می‌کنند، پس می‌توان نتیجه گرفت:

$$\text{شیب} = \frac{۵}{۲}$$

$$\Rightarrow a_{n+1} = a_n + \frac{۵}{۲}, \quad a_1 = \frac{۱۱}{۲}$$

۱۲. گزینه ۲ با توجه به رابطه داده شده برای S_n داریم:

$$a_{۱۰} = S_{۱۰} - S_۹ \Rightarrow a_{۱۰} = (۳ \times ۱۰^۲ + \frac{۱۰}{۲}) - (۳ \times ۹^۲ + \frac{۹}{۲})$$

$$\Rightarrow a_{۱۰} = ۳۰۰ + \frac{۱۰}{۲} - ۲۴۳ - \frac{۹}{۲} = ۵۷,۵$$

۱۳. گزینه ۲ چون گفته تا پایان هفته اول ۳۰۰ واحد کالا تولید می‌کند، پس a_1 همان ۳۰۰ و چون هر هفته ۴۵ واحد کالا اضافه می‌کند، $d = ۴۵$ است.

$$S_n = \frac{n}{۲}(۲a_1 + (n-1)d) \xrightarrow[a_1=۳۰۰, d=۴۵]{n=۱۸} S_{۱۸} = \frac{۱۸}{۲} [۲(۳۰۰) + (۱۸-1)(۴۵)] \Rightarrow S_{۱۸} = ۹ \times (۶۰۰ + ۷۶۵) = ۹ \times (۱۳۶۵) = ۱۲۲۸۵$$

۱۴. گزینه ۱

اگر c و a و b سه جمله متوالی از یک دنباله حسابی باشند، آن‌گاه $a + c = ۲b = a + d$ است. در نتیجه:

$$۲(m+\lambda) = ۲m - ۱ + \frac{m}{۳} \Rightarrow ۲m + ۱\lambda = ۲m - ۱ + \frac{m}{۳} \Rightarrow ۱\lambda = -1 + \frac{m}{۳} \xrightarrow[m-3=4\lambda]{m=51} m = 51 \xrightarrow[\text{در جملات دنباله}]{\text{قرار می‌دهیم}}$$

$$۱\lambda, ۵۹, ۱۷ \Rightarrow d = -۴۲ \Rightarrow a_{n+1} = a_n - ۴۲$$

۱۵. گزینه ۲ جمله n و جمله $(n+1)$ را محاسبه کرده و سپس، n را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} a_n &= 2n + 3 \\ a_{n+1} &= 2(n+1) + 3 = 2n + 2 + 3 = 2n + 5 \end{aligned} \Rightarrow \underbrace{(2n+3)}_{2n+3=11 \Rightarrow n=4} - \underbrace{(2n+5)}_{2n+5=13} = \underbrace{143}_{11 \times 13}$$

پس چون n برابر ۴ شده است؛ جمله ۴ و ۵ام حاصل ضربشان ۱۴۳ می‌شود و جمله ۶ام خواسته شده است.

$$a_6 = 2 \times 6 + 3 = 15$$

$$16. \text{ گزینه ۱ باید } P(A) \text{ و } P(S) \text{ را به کمک فرمول جمله عمومی دنباله حسابی بیابیم و در فرمول } P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \text{ قرار دهیم.}$$

$$10, 12, 14, \dots, 98$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d = 2n + 8 = 98 \Rightarrow n = 45$$

کل اعداد ۴۵ تا است، که برابر تعداد اعضای فضای نمونه است.

$$12, 14, \dots, a_n = a_1 + (n-1)d$$

تعداد اعضای پیشامد برابر ۱۵ است.

$$\Rightarrow a_n = 12 + 8n - 8 = 8n + 4 = 96 \Rightarrow n = 15$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{15}{45} = \frac{1}{3}$$

۱۷. گزینه ۲ ابتدا جمله‌های داده شده را با توجه به فرمول $a_n = a_1 + (n-1)d$ بر حسب a_1 و d می‌نویسیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow \begin{cases} a_1 + d = 10 \\ a_1 + 15d = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a - d = -10 \\ a_1 + 15d = 24 \end{cases} \Rightarrow 14d = 14 \Rightarrow d = 1 \Rightarrow a_1 = 9$$

$$\Rightarrow a_9 = 9 + 8 \times 1 = 17$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_9 = \frac{9}{2}(a_1 + a_9) = \frac{9}{2} \times 26 = 9 \times 13 = 117$$

۱۸. گزینه ۳ بنابر اطلاعات سؤال داریم:

$$a_4 + a_5 + a_{13} = 75$$

از طرفی می‌دانیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

درنتیجه:

$$(a_1 + 2d) + (a_1 + 4d) + (a_1 + 12d) = 75 \Rightarrow 3a_1 + 18d = 75 \xrightarrow{\div 3} a_1 + 6d = 25 \xrightarrow{a_1 = a_1 + 6d} a_7 = 25$$

۱۹. گزینه ۴

جملات دنباله عبارت‌اند از:

$$\frac{1}{2}, -\frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \dots, -\frac{10}{11}$$

جملات فرد مثبت و جملات زوج منفی هستند. بنابراین ۵ جمله منفی وجود دارد و حاصل ضرب آن‌ها عددی منفی است. از طرفی مخرج کسر اول برابر صورت کسر دوم است و به همین ترتیب تا جمله دهم ادامه دارد. بنابراین حاصل ضرب ۱۰ جمله اول دنباله برابر است با:

$$\frac{1}{2} \times \left(-\frac{2}{3}\right) \times \left(\frac{3}{4}\right) \times \dots \times \left(-\frac{10}{11}\right) = -\frac{1}{11}$$

۲۰. گزینه ۳

$$b_n = \sqrt{n^2 + 21} \xrightarrow{n=1} b_{10} = \sqrt{10^2 + 21} = \sqrt{121} = 11 \quad (1)$$

$$a_{n+1} = 2a_n \Rightarrow \begin{cases} n=1 \Rightarrow a_2 = 2a_1 \xrightarrow{a_1=\sqrt{2}} 2\sqrt{2} \\ n=2 \Rightarrow a_3 = 2a_2 \xrightarrow{a_2=2\sqrt{2}} 2(2\sqrt{2}) = 4\sqrt{2} \end{cases}$$

درنتیجه:

$$\Rightarrow \frac{b_{10}}{a_3} = \frac{11}{4\sqrt{2}}$$

۲۱. گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

صبا - سبا: جناس (ناهمسان) / هددهد صبا: اضافه تشبیه (صبا: مشبه؛ هددهد: مشبه به) / اشاره به داستان حضرت سلیمان دارد: تلمیح

۲۲. گزینه ۱ بی نو: ایهام (بی صدا / بیچاره / ساز استعاره از دل / ساز، شکسته، خوش‌آهنگ، نوا = مراعات نظیر

۲۳. گزینه ۱ این عبارت آرایه اغراق ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: سوم نوعی باد گرم و مهلک است که در عبارت گفته شده (سموم سرد) پس پارادوکس داریم.

گزینه «۳» گل شعر: تشبیه شعر به گل / سوم عقل: اضافه تشبیهی

گزینه «۴» گل و باغ و معطر: تناسب

۲۶. گزینه ۲ د: گروه لفها: دیر و حرم، نشرها: کفر و دین (مرتب)

ج: اشاره به داستان حضرت سلیمان

ب: جناس: آستین و آستان

الف: اغراق در شدت اشک

۲۵. گزینه ۴ در بیت گزینه‌ی «۴»: کلمه‌ی «قلب» ایهام دارد: ۱- دل - ۲- میان سپاه، «کمین» و «کمان» نیز جناس ناقص اختلافی دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «دانی» و «داند» استنقاق دارند اما ایهام تناسب در بیت وجود ندارد.

گزینه‌ی «۲»: «رسن زلف» و «چاه زنخدان» تشبیه هستند اما تلمیح در بیت دیده نمی‌شود.

گزینه‌ی «۳»: کلمه‌ی «ایمان» تکرار دارد ولی تناقض در این بیت وجود ندارد.

۲۶. گزینه ۴ «چراغ افروختن از باد» تناقض دارد. بیت جناس تمام ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «پهلو زدن»، کنایه از «برابری کردن» و «دست بردن» کنایه از «پیشی گرفتن» است. بیت به داستان حضرت موسی (ع) و سامری تلمیح دارد.

گزینه‌ی ۲: «نرگس» استعاره از چشم است. «مردم» ایهام دارد: ۱- انسان‌ها، ۲- مردمک چشم.

گزینه‌ی ۳: «غار غم» تشبیه و «غزل آموختن از بلل» تشخیص است.

۲۷. گزینه ۴ بیت «الف»، اثر کردن آه در سنگ، «اغراق» دارد.

بیت «ب»: شاعر علتنی ادبی برای خاموش کردن شمعی آورد و این «حسن تعلیل» است.

بیت «ج»: واژه‌ی «زال» ایهام تناسب دارد: ۱. به معنای پدر رستم که این معنا مورد نظر نیست و با واژه‌ی «رستم» تناسب دارد. ۲. به معنای پیرزن

جام و می چو صبح و شفق

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

لف ۱ لف ۲ نشر ۱ نشر ۲

۲۸. گزینه ۴ در این بیت شاعر به آتش، ویژگی‌های انسانی بخشیده است.

توجه «شراب وصل» در این بیت یک تشبیه بلیغ اضافی است که وصل به شراب تشبیه شده است.

۲۹. گزینه ۲ حسن تعلیل ندارد: دلیل ذکر شده واقعی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: ایهام ← آبروی: ۱- اعتبار - ۲- اشک / استعاره: نرگس استعاره از چشم

گزینه‌ی «۳»: تلمیح ← داستان حضرت آدم / تشبیه: گندم گون

گزینه‌ی «۴»: تشبیه ← عشق تو همانند حوض کوثر است. / جناس: هر و در

۳۰. گزینه ۲ شاعر، علت کوچک بودن ستاره از دیدگاه مددوحش را بلندی مقام و بالا بودن رتبه او می‌داند. / بیت، استعاره ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: سجع: عدم، صنم، محتمم / «صنم» مجاز از زیبارو (به علاقه شباهت)

گزینه‌ی «۲»: لف و نشر مشوش دارد. چشم (لف ۱)، زلف (لف ۲)، مشک (نشر ۲)، لولو (نشر ۱) / چشم و لف تناسب دارند.

گزینه‌ی «۴»: تلمیح به داستان سلطان محمود و غلامش، ایاز / «محمود» ایهام تناسب دارد: ۱. نیکو ۲. در معنی سلطان محمود که با ایاز تناسب دارد.

۳۱. گزینه ۲ در گزینه ۱ شاعر در کوچکی دهان و باریکی کمر محبوب اغراق کرده است.

در گزینه ۲ اغراقی صورت نگرفته است.

مفهوم بیت: حافظ کیست که بدون صدای رود (ایهام دارد: ۱- رودخانه - ۲- آلت موسیقی) باده ننوشد. چرا عاشق بیچاره باید این همه اندوه را تحمل کند. در گزینه ۳ و ۴ شاعر در شدت گریه خود

اغراق کرده است.

۳۲. گزینه ۱ واژه مهر ایهام دارد: ۱- محبت - ۲- خورشید

۳۳. گزینه ۱ جناس تمام ← پرده (اصطلاح موسیقی)، پرده (حجاب)

ایهام تناسب ← در پرده نبودن: ۱) بی حجاب و حفاظ شدن / ۲) خارج شدن آهنگ مقام موسیقی (با «مطرب» ایهام تناسب دارد).

کنایه ← در پرده نبودن: بی حجاب و رسوا بودن

۳۴. گزینه ۳ «برگ» ایهام تناسب دارد: ۱- بخشی از گیاه، ۲- آهنگ، که در این معنا با کلمات «نوا»، «پرده» و «آهنگ» تناسب دارد.

۳۵. گزینه ۱ لف و نشر: ۱: لعل، لف ۲: چشم، نشر ۱: تبسم، لف ۲: نظاره، نشر / استعاره: «لعل» استعاره از لب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: مراعات نظیر: تاب، گیسو، پیچ / فاقد ایهام

گزینه‌ی «۳»: فاقد تشبیه / تضاد: پیاده، سواره

گزینه‌ی «۴»: اغراق: بزرگ‌نمایی در شکوه و زیبایی چشمان معشوق / فاقد جناس

۳۶. گزینه ۳ «دام» در این بیت ایهام تناسب دارد. معنای نزدیک آن «پیوسته یا دائم» که کاربرد داشته و معنای دور آن «شراب» است که کاربرد ندارد ولی با «میخانه» تناسب دارد.
 ۳۷. گزینه ۲ جناس تام در بیت «ب»: «روی» اولی به معنای به این روی و به این دلیل و «روی» دوم به معنای صورت است. لف و نشر: در بیت «ج» ایمان و کفر و رخسار و زلف، لف و نشر مرتب ایجاد کرده‌اند.

تشییه: روضان اضافه تشییه است.

ایهام تناسب: بیت «د» بوی اول دارای معنای امید و آرزو است که مورد نظر شاعر است و در معنای رایجه با گل، باغ و گلستان تناسب دارد اما مورد نظر شاعر نیست.

۳۸. گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: ایهام تناسب ندارد.

گزینه ۲: ماه در معنای استعاری «محبوب و معشوق» به کار رفته و در معنی سی روز با هفته و سال تناسب دارد.

گزینه ۳: چنگ در معنی ساز به کار رفته و در معنی پنجه با سر تناسب دارد.

گزینه ۴: مهر در معنی محبت به کار رفته و در معنی خورشید با ماه تناسب دارد.

۳۹. گزینه ۴

شاعر در این بیت، خود را به فرهاد و معشوقش را به شیرین مانند کرده است. در این بیت، ایهام تناسب وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تار» ایهام تناسب دارد. ۱. تیره (معنای مورد نظر) / ۲. نوعی ساز (با چنگ و رباب تناسب دارد).

گزینه ۲: «شام» ایهام تناسب دارد. ۱. تیره (معنای مورد نظر) / ۲. نام منطقه‌ای (با مصر تناسب دارد).

گزینه ۳: «شاه» ایهام تناسب دارد. ۱. پادشاه (معنای مورد نظر) / ۲. یکی از مهره‌های بازی شطرنج (با پیل و پیاده تناسب دارد).

۴۰. گزینه ۲ الف) قلب ← سکه تقليبي که با نقد و عيار در ارتباط است ← ایهام تناسب

ب) دستان: ۱. دست‌ها ۲. حیله ← ایهام

د) بهشت (رها کرد) که با دارالسلام تناسب دارد ← ایهام تناسب

۴۱. گزینه ۳ لحن و وزن بیت گزینه ۳ «حالت غم و اندوه را منتقل می‌کند.

ایيات گزینه‌های ۱، ۲، ۳ و ۴، وزنی ضربی دارند و تکرار منظم موسیقی و لحن ایيات، حالت شادی و نشاط درونی را به خواننده منتقل می‌کند.

۴۲. گزینه ۴ خط عروضی بیت و مشاهده حذف همزه:

گذر آرد مه من گاه گا هز اشتباهین جا

فداي اشتباهی کا رد و را گاه گا هین جا

همزة آغاز «آرد» و «اشتباه» در مصraع اول و «اشتباه» در مصراع دوم حذف نمی‌شود.

همزة آغاز «آرد» و «اشتباه» در مصراع اول و «اشتباه» در مصراع دوم حذف نمی‌شود.

۴۳. گزینه ۱ در مصراع دوم گزینه یک: «سو» یک هجای بلند است که به کوتاه تبدیل می‌شود.

سوی به را	م این جاوی	د خونا شام
— — <i>U</i>	— — <i>U</i>	— — <i>U</i>
مفاعيلن	مفاعيلن	مفاعيلن

۴۴. گزینه ۱ در گزینه ۱ «بود» ردیف و «میمون» و «مجنون» واژگان قافیه‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: خندان - چندان / گذری - خبری

گزینه ۳: بی‌باک - افلات / آفتاب - مهتاب

گزینه ۴: پلید - رهید / شهر - دهر

۴۵. گزینه ۴ رکن پایانی بیت گزینه ۴، دارای ابدال است، یعنی در «صبح نبود» و «دراز آرد» به شکل زیر:

بود	خ
—	—
رد	زا
—	—

ابdal ←

۴۶. گزینه ۴ واژه‌های «افکار و خار» حروف الحاقی ندارد و «ار» حروف اصلی قافیه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «جان و داستان» + م الحاقی است.

گزینه ۲: «آرزومند و خداوند» + ئ الحاقی است.

گزینه ۳: «پنداشت و داشت» + ن الحاقی است.

۴۷. گزینه ۲

در بیت گزینه ۲ واژه‌های «برم، سرم» قافیه هستند و بیت فقط دارای یک قافیه پایانی است و واژه‌های «ای دوست دست گیر» ردیف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: واژه‌های «در گلیم / یکسر گلیم» هر دو قافیه هستند و واژه‌های «گلیم» جناس تام و قافیه هستند نه ردیف.

گزینه ۳، واژه‌های «بر بناگوش / در آغوش» هر دو قافیه هستند.

گزینه ۴، واژه‌های «بسیار بیار / بیکار کار» هر دو قافیه هستند.

۴۸. گزینه ۱ الف) ذاتش - صفاتش ← ش ← حروف الحاقی / ات ← حروف قافیه (قاعده ۲)

ب) جو - درو ← و ← حروف قافیه (قاعده ۲)

ه) زنددام - پراکندام ← آم ← حروف الحاقی / ← حروف قافیه (قاعده ۲)

قافیه سایر ایيات:

ج) گیسو - مو ← حرف اصلی) ← قاعده (۱)

د) جدایی - آشنایی ← بی (حروف الحاقی) / ← قاعده (۱)

۴۹. گزینه ۱ رو (چهره) و رو (جهت) قافیه نخست بیت مطابق قاعده (۱) هستند. بیت ذوقافیتین است و قافیه دوم آن مطابق قاعده (۲). قافیه اصلی قافیه نخست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: دشمنی و منی: قاعده ۲ / «ی» الحاقی است.

گزینه ۳: کار و زنار: قاعده ۲ / «ها» الحاقی است.

گزینه ۴: گفتار و انکار: قاعده ۲ / «او» ردیف است.

۵۰. گزینه ۳ تشریح ایيات:

گزینه ۱: کیشم و نیشم و خویشم، قاعده ۲ (رد گزینه ۱)

گزینه ۲: جا و ماؤا. قاعده ۱ فاقد تبصره (رد گزینه ۲)

گزینه ۳: بی‌نوایی و آشنایی و بلایی، قاعده ۱ حرف قافیه «ا»، «بی» الحاقی و بیت دارای تبصره قافیه است.

گزینه ۴: کنارم و خارم و لاله‌زارم قاعده ۲ (رد گزینه ۳)

۵۱. گزینه ۴ در دوران رنسانس روش معرفتی قرون وسطی موردن تردید قرار گرفت و به بحران معنوی تبدیل گردید.

۵۲. گزینه ۱ از نظر برخی جامعه‌شناسان آخرین عرصه حضور دین، قلمرو فرهنگ عمومی است و گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی منجر به انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی شد.

۵۳. گزینه ۱ مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری و فقر و اختلافات سیاسی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای از پیامدهای بحران زیست‌محیطی است، که ابتدا در حوزه رابطه انسان و طبیعت بوده ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون موارد مذکور منجر شد.

۵۴. گزینه ۲ برخی از جنبش‌های اجتماعی در ارتباط با محیط زیست، بحران زیست‌محیطی را ناشی از فرهنگ مدرن جامعه غربی می‌دانند.

دیدگاه انسان مدرن به عالم طبیعت:

۱- انسان مدرن به‌دلیل نگاه دنیوی و سکولار خود، نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندرد.

۲- تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد.

۵۵. گزینه ۱ جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری علم را به معنای حسی و تجربی محدود می‌داند.

جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی محدود نمی‌داند و سعی دارد از محدودیت‌های علم تجربی رها شود. جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری نمی‌توانستند ارزش‌ها را ارزیابی کنند زیرا ارزش‌ها از پدیده‌های حسی و تجربی فراترند.

۵۶. گزینه ۲ تشریح عبارت‌های نادرست:

ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و ... رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی و معنوی، اخلاقی، عاطفی و ... ظاهر می‌شوند.

علت چالش‌های جهان غرب، درونی است. به همین دلیل فرهنگ غرب نمی‌تواند آن را به دیگران نسبت دهد.

۵۷. گزینه ۳ - در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی موردن تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برآوران رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده کرد.

- آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد.

- بحران زیست‌محیطی و چالش مربوط به آن ابتدا بر مدار رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به حوزه‌های مختلف روابط انسانی و اجتماعی نیز منتقل شد. برخی این بحران را ناشی از فرهنگ مدرن جامعه غربی دانسته و انتقادات خود را متوجه بسترها معرفتی این فرهنگ کردند و برخی دیگر بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت را راه گریز از بحران می‌دانند.

۵۸. گزینه ۳ - جامعه‌شناسی تبیینی: مطالعه پدیده طلاق به منظور پیش‌بینی روند و چگونگی کنترل آن در جامعه

- جامعه‌شناسی تفسیری: ورود به جم کسانی که طلاق گرفته‌اند و تلاش در جهت فهم عقاید و رفتارهای آنها

- جامعه‌شناسی انتقادی: فهم پدیده طلاق و داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای آن

۵۹. گزینه ۳ بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند. مثلاً به‌دلیل تفاوت میان دو جنس یا نژادهای مختلف، میان آن‌ها نابرابری‌های اجتماعی ایجاد کردند.

۶۰. گزینه ۳ - رونق گرفتن بازار معنویت‌های کاذب و دروغین ← گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی

- دست برداشتن علم تجربی از داوری ارشی ← مشخص شدن محدودیت‌های علم تجربی در اوایل قرن بیستم

- تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان ← نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماورا طبیعی

۶۱. گزینه ۱ تفاوت در رنگ پوست: اسمی

تفاوت در قد و هوش: طبیعی و رتبه‌ای

نابرابری تحصیلات: اجتماعی و رتبه‌ای

تفاوت در موقعیت اجتماعی: اجتماعی و رتبه‌ای

۶۲. گزینه ۳ طرفداران قشریندی اجتماعی با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند. رویکرد دوم مخالف با قشریندی اجتماعی است و در این رویکرد با حذف مالکیت خصوصی انگیزه رقابت افراد از بین می‌رود و شایستگی افراد کوشش و توانمند نادیده گرفته می‌شود.

۶۳. گزینه ۴ جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلائق افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید کنند تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند. برخی تفاوت‌ها، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را بر اساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد؛ همانند تفاوت در زبان، لهجه و رنگ پوست.

۶۴. گزینه ۳ بررسی موارد نادرست:
ب: در نظام آپارتايد، تفکیک نژادی در اماكن عمومي، ايستگاهها، ورزشگاهها، بيمارستانها، مدارس و ... اجرا می‌شد.
ج: جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشریندی اجتماعی در جوامع توجه دارند.

۶۵. گزینه ۱ تشریح موارد نادرست:
- چالش فقر و غنا چالش همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعي است.
- سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که از بحران اقتصادی می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از آن را به اقتدار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

۶۶. گزینه ۴ فعلیت‌هایی همانند حل مسئله، تصمیم‌گیری، قضاوت کردن و ... را تفکر می‌گویند.

۶۷. گزینه ۳ مسئله عبارت است از: «عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود».

۶۸. گزینه ۳ زمانی احساس می‌کنیم مسئله‌ای در ذهن ما شکل گرفته که بدانیم هدف چیست.

عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیر منطقی می‌شود.

وقتی هدف روش نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

یکی از دلایل این که برخی از افراد راه حل مسئله را نمی‌دانند این است که هدف را به صراحت تعریف نکرده‌اند.

۶۹. گزینه ۱ ب) ارزیابی راه حل باعث می‌شود تا ملاک روشی برای فهم موقعیت داشته باشیم. پ) اثر تجربه گذشته همیشه آسان کردن راه حل نیست.

۷۰. گزینه ۱ هر چقدر شهر و ندان از مهارت‌های حل مسئله آگاه تر باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد شد. ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. ناتوانی در حل مسئله فرد را از رسیدن به اهداف مورد نظر باز می‌دارد. افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

۷۱. گزینه ۳ روش‌های تحلیلی حل مسئله مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و مورد قبول همگان و ضامن دستیابی به راه حل مسئله می‌باشد. در مثال‌های «الف» و «د»، افراد پس از نیازسنجی واقعی و با روش منطقی اقدام به حل مسئله نموده‌اند. در مثال «ب» و «ج» از روش‌هایی استفاده شده است که به دلیل اتکای این روش‌ها به احساسات و سلایق شخصی، به روش‌های اکتشافی یا شهودی معروف‌اند.

۷۲. گزینه ۴ دو مسئله نخست به دلیل اینکه موقعیت اولیه و فهرست راهبردها در آن مشخص است، جزء مسئله‌های خوب تعریف شده می‌باشند، اما دو مورد بعدی در زمرة مسئله‌های بد تعریف شده، محسوب می‌شوند. از این جهت که با ابهام‌های زیادی همراه هستند و موقعیت اولیه و راهبردهای مشخص ندارند.

۷۳. گزینه ۳ - اگر قرار باشد در آینده نزدیک در آزمون مهمی شرکت کنید، شناخت میزان دانش فعلی‌تان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه حل‌های بهتری ارائه دهید. (در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص شود).

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیر منطقی می‌شود. بهمین دلیل است که حل تمرین ریاضی برای ریاضی‌دان آسان است؛ اما برای دیگران مسئله است. (در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است).

۷۴. گزینه ۳ در مسائل خوب تعریف شده اگرچه قدری پیچیدگی وجود دارد اما موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص است و قوانین کامل‌اً استاندارد هم وجود دارد. در بررسی مسئله سوالات ریاضی هدف یادگرفتن و کسب نمره بیست است و اینکه اگر مراحل را به درستی طی کنیم به هدف مورد نظر خود می‌رسیم.

۷۵. گزینه ۲ الف) در جریان حل یک مسئله هرچه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه حل بهتر، بیشتر است.

(ب) به دلیل وجود موانع مشخص و با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود امکان دستیابی فوری به هدف مشخص نیست.

(ج) زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست.

۷۶. گزینه ۴ احاطه بازیکن‌ها به جایگاه اولیه مهره‌ها ← شناسایی موقعیت اولیه

فراهرم کردن شرایط برای مات کردن ← فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس مات کردن ← تعریف دقیق هدف

۷۷. گزینه ۲ خانم علیری ابتدا موقعیت فعلی خود را بررسی کرده، سپس سه مورد از اقدامات راهبردی را بر شمرده است. با توجه به شرایط فعلی او تضمین می‌کند که نمی‌تواند در آزمون شرکت کند، اما هدف او به طور دقیق تعریف نشده است و او قصد اصلی خود را نمی‌داند.

۷۸. گزینه ۲ رد عبارت اول: علت احساس عاطفی مثبت‌تر، داشش و تجربه بیشتر در حل مسئله است اما تنها دلیل آن نیست.

رد عبارت دوم: همه افرادی که «دام» در حالت فشار روانی قرار می‌گیرند، راه حل‌های درست حل مسئله را نمی‌دانند.

۷۹. گزینه ۱ در روش بارش مغزی بعد از این که مسئله تعریف شد، سعی می‌شود راه حل‌های مختلف ارائه شود، سپس معیارهایی برای داوری درباره هر راه حل ارائه می‌شود. درنهایت با استفاده از این معیارها بهترین راه حل ارائه می‌شود.

۸۰. گزینه ۱ گزاره اول:

میزان انحراف و راه حل‌های غیرمعمول را معادل با راه حل‌های غیر منطقی در نظر بگیرید که از عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها ناشی می‌شوند.

گزاره دوم:

فرایند و جریان تحت کنترل بودن مسئله، نشان می‌دهد که فردی که در حال حل مسئله است به آنچه انجام می‌دهد آگاهی کامل دارد.

۸۱. گزینه ۲ زیرا «المؤمنون» مرفوع است و اگر مستثنی منه وجود داشت قطعاً باید مستثنی، منصوب می‌شد.
در گزینه‌های دیگر به ترتیب ۱) عمل ۲) تمارین ۳) الطّلاب، مستثنی منه هستند.
۸۲. گزینه ۳ ترجمه گزینه صحیح: پسرم شیبه پدربرزگش است و با من خیلی فرق دارد. (شیبه (شیبه است) ≠ یخالف (اختلاف دارد))
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: اما کتاب مفید پس آن کتابی است که شناخت در زندگی و قدرت در تجارت خسارت دید و قطعاً بسیار متضرر شده است.
گزینه ۲: او در سال‌های گذشته در فهمیدن و عمل کردن را زیاد می‌کند.
گزینه ۳: این مردم خیز مدرسه‌های متعددی ساخته‌اند پس آنان آنها را به هدف فرهنگ‌سازی برای دانش‌آموزان ایجاد کردند.
در سه جمله دیگر تضاد وجود ندارد.
۸۳. گزینه ۱ ترجمه عبارت: چشمی که از محارم بر هم نهاده شد و چشمی که از پروای خدا لبریز شده است، روز قیامت گریه نمی‌کنند.
۸۴. گزینه ۱ (الآخر) برادر ← (الإخوة، الإخوان) برادران
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: شجر ← أشجار (درختان)
گزینه ۳: الشّرْم ← الشّمار (میوه‌ها)
گزینه ۴: الفَسِيلَة ← الفسائل (نهال‌ها)
۸۵. گزینه ۳ در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ به مفهوم «دوره‌یی» و «عدم هماهنگی ظاهر و باطن» اشاره شده است؛ در حای که در گزینه ۳ چنین مفهومی وجود ندارد.
ترجمه گزینه‌ها:
- گزینه ۱: شمار را راضی می‌کنند و دل‌هایشان ابا دارد.
گزینه ۲: به زبان (دهان) خود چیزی می‌گویند که در دل‌هایشان نیست.
گزینه ۳: و در دل‌هایشان ترس افکند.
گزینه ۴: و هنگامی که کسانی را که ایمان آورده‌اند، ملاقات می‌کنند، می‌گویند: ایمان آوردیم.
۸۶. گزینه ۴ «أقيم»: بر پای می‌دارم / «أوتى»: می‌پردازم / «لأهن»: سست نمی‌شوم / «شاكرة»: (حال) با سپاسگزاری / «لربّي العظيم»: از پروردگار بزرگم
در گزینه ۱: فکر نمی‌کنم، پیکرم - بزرگی «» در گزینه ۲: بدون تردید - وارد کردایم - بخر و در گزینه ۳: با تشویق - بازیکنان، نادرست است.
۸۷. گزینه ۲ «كيف»: چگونه، چطور / «أيأس»: نامید می‌شویم / «ونحن عالمون»: حال از نوع جمله اسامیه در حالی که (ما) آگاهیم / «بأن»: به این که / «ما»: آن‌جه، چیزی که / «يظهر»: به نظر می‌رسد (به نظر می‌اید) / «طوبلا»: طولانی / «فقيه»: کوتاه / الشعوب: ملت‌ها / «الأصم»: امّت‌ها
۸۸. گزینه ۱ نکته: گاهی در صورت سؤال بیش از یک مورد طلب می‌شود. برای مثال در این سؤال دو موضوع مورد توجه است:
۱- تشخیص مستثنی ۲- جمله‌ای که مستثنی را توصیف می‌کند. (جمله وصفیه)
بنابراین ابتدا باید مستثنی را تشخیص دهید و سپس دقت کنید که در کدام گزینه پس از مستثنی جمله‌ای وجود دارد که آن را توصیف می‌کند.
گزینه ۱: «برنامجاً» مستثنی است، زیرا پس از «إلا» ذکر شده و از «كل» در جمله قبل از «إلا» استثناء می‌شود و جمله «يساعدني...» که پس از «برنامجاً» ذکر شده نیز آن را توصیف می‌کند. (جمله وصفیه)
(یادآوری: جمله‌ای که بعد از نکره بیاید و به همراه «که» پس از اسم نکره ترجمه شده، جمله تووصیفی برای آن اسم نکره محسوب می‌شود.)
در سایر گزینه‌ها، بعد از مستثنی، جمله‌ای که آن را توصیف کند دیده نمی‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: «في النّفّاح» مستثنی است که بعد از آن جمله‌ای نیامده.
گزینه ۳: «محرونة» حال است و حالت «الشّاعرة» را بیان می‌کند
گزینه ۴: «الكسلان» صفت «الرّجل» است نه «هذا»، و ضمناً یک کلمه است نه یک جمله (صفت مفرد است)
۸۹. گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: « مصدره: تکليم، نادرست است. مصدره: تکلم، (از باب تفعّل) صحیح است.
گزینه ۳: «جمع سالم للمؤنث» نادرست است. «جمع مكسر» صحیح است.
گزینه ۴: « مجرور...» نادرست است. مضاف‌الیه صحیح است.
۹۰. گزینه ۱ «لما»: وقتی / «كبيت الطّيبة»: پرشک نوشت (رد گزینه ۲) / «هذه، الأدوية المسّكتة»: این داروهای آرامبخش / «لأى»: برای پدرم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «قالت»: گفت / «لا تتناولها إلا عند الشّعور بالألم»: (اسلوب حصر) آن‌ها را فقط هنگام احساس درد بخور (رد سایر گزینه‌ها)
۹۱. گزینه ۳ با توجه به مثبت بودن جمله، نمی‌تواند مفهوم حصر داشته باشد و مستثنی منه «أنواع الفواكه» در جمله موجود است.
(این بیمار انواع میوه‌ها به جز سبب را می‌خورد.)
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: فقط ماشین خراب را به تعییرگاه می‌بریم.
گزینه ۲: مردم فقط چیزی را که از عواقب آشکار کردنش می‌ترسند پنهان می‌کنند.
گزینه ۳: تندرستی تنها به ذهن سالم بود.
۹۲. گزینه ۲ چون جمله مثبت است، پس قطعاً مستثنی منه نیز وجود دارد (کل شیء) و اسلوب استثناء است نه حصر.
سایر گزینه‌ها همگی منفی و بدون مستثنی منه (حصر) هستند.

۹۳ . گزینه ۲ (اصدقاء: مفعول به) و مستثنی منه است. (با دوستانمان درباره مشکلاتمان مشورت می کنیم مگر با نادانان)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: اسلوب جمله حصر است. (فقط شتر به کشتی صحراء ملقب می شود.)

گزینه ۳: «کل» اسم و «آن» مستثنی منه است. (دانستم که هر چیزی با انفاق کم می شود به جز ادب.)

گزینه ۴: مستثنی منه محذوف و اسلوب حصر است. (همانا فقط تلاش به دانش آموzan کمک می کند.)

۹۴ . گزینه ۱ «ندیدم این دانش آموز را (در حالتی) به جز در حالی که کتاب هایش به دستش بود.»

یعنی مستثنی منه (در حالتی) حذف شده است (کبی بید: جمله حالی)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۲: (اجتهاد: نکره + برشدنا: جمله وصفیه): در زندگی تلاشی که ما را به سمت کمال راهنمایی می کند به ما سود می رساند.

گزینه ۳: (قراءة: نکره + تساعدكم: جمله وصفیه): در صیبح فقط خواندنی را انجام دهید که به فهمیدن درس های سختگذاشتن کمک نماید.

گزینه ۴: این گزینه مستثنی منه دارد (الطلابات): پس اصلًا جزو اسلوب (حصر و اختصاص) نیست، بلکه اسلوب استثناء است.

۹۵ . گزینه ۲ مستثنی منه که در نقش فاعل بوده است حذف شده و جمله با نفع آغاز شده است.

ترجمه عبارت: «تنها ترس، ما را وادر به دروغ گفتن می کند.»

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: کسی جزو منافق به پادشاه ستمگر خوش آمد نگفت. (احد: مستثنی منه)

گزینه ۲: از بازار چیزی جزو پیراهن زنانه نخریدیم. (شیان: مستثنی منه)

گزینه ۳: استاد جزو معانی کلمات، چیزی روی تخته نمی نویسد. (شیان: مستثنی منه)

۹۶ . گزینه ۳ در همه گزینه ها به جز گزینه ۳ مستثنی منه محذوف شده است.

«هیچ عاملی در موافقی انسان به جزو سعی و تلاش نیست.»

۹۷ . گزینه ۳ ترجمه گزینه درست: «هنگامی که به اتاقم برگشتم تنها کبوتری نشسته بر میز دیدم.»

مفعولی که مستثنی منه در جمله بوده است، حذف شده است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: در مسیر علمی ام هدفی جزو بسته آوردن مدرک دکترا، ندارم. (غاية: مستثنی منه)

گزینه ۲: دوستم به من پیشنهاد کرد که این روزها به دلیل قیمت های بالا، چیزی جزو مواد غذایی نخرم. (شیان: مستثنی منه)

گزینه ۳: این هفته هیچ کاری جزو پدربرزگ و مادربرزگ ندارم. (عمل: مستثنی منه)

۹۸ . گزینه ۴ بقطع مجهول است: قطع می شود نه قطع می کند.

۹۹ . گزینه ۳ در این عبارت مستثنی منه حذف شده است و اسلوب حصر می باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: أحد مستثنی منه و اسلوب استثناء است.

گزینه ۲: غذاء مستثنی منه و اسلوب استثناء است.

گزینه ۳: شیان: مستثنی منه

۱۰۰ . گزینه ۳ زمانی إلأ به صورت فقط معنی می شود که قبل إلأ مستثنی منه نیامده باشد. (فقط قوم کافر از رحمت خداوند نامید می شوند.)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: أغلب الناس: مستثنی منه

گزینه ۲: الإنسان: مستثنی منه

گزینه ۳: شیان: مستثنی منه

۱۰۱ . گزینه ۳ کشف منابع نفت، توجه کشورهای استعمارگر و صاحبان صنایع بزرگ را به این منطقه و از جمله در منطقه غرب آسیا به کشور ایران جلب کرد.

۱۰۲ . گزینه ۴ سهم ایران ۱۶ درصد از سود خالص سالانه قرارداد دارسي بود.

۱۰۳ . گزینه ۲ شرکت جدیدی به نام شرکت نفت پارس و انگلیس تشکیل شد. این شرکت چاهه های زیادی در منطقه مسجد سلیمان حفر کرد و خط لوله ای هم از آنجا تا آبادان کشید.

۱۰۴ . گزینه ۳ در سال ۱۳۲۰ ش. متفقین کنترل مستقیم راه های اصلی خلیج فارس به مرزه های شوروی را به دست گرفتند.

۱۰۵ . گزینه ۱ محمد مصدق نخست وزیر ایران در سال ۱۳۳۰ بود.

۱۰۶ . گزینه ۲ پیروزی قیام ۳۰ تیر موجب تغییر مسیر نهضت ملی شدن نفت شد.

۱۰۷ . گزینه ۲ دشمنان خارجی و عوامل داخلی آنان با بهره گیری از تداوم و گسترش اختلاف میان دکتر مصدق و آیت الله کاشانی و یاران و نزدیکان این دو شخصیت ملی و مذهبی، بر تلاش هایشان برای نابودی نهضت و سرنگونی دولت دکتر مصدق افزودند.

۱۰۸ . گزینه ۲ پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر شرایط تغییر یافت. همکاری و اتحاد رهبران، شخصیت ها، احزاب و گروه های دست اندر کار نهضت بر اثر غلبه روحیه لجاجت، خودمحوری، قدرت طلبی و منفعت جویی های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد. با گسترش اختلاف ها و نزع ای ای سیاسی میان شخصیت ها و گروه های ملی و مذهبی، منافع کشور و اهداف نهضت ملی شدن نفت به فراموشی سپرده شد.

۱۰۹ . گزینه ۴ فعالیت های انگلیسی ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران، با فوران نخستین حلقه چاه نفت در منطقه مسجد سلیمان به نتیجه رسید.

۱۱۰. گزینه ۳ سپهد حاجعلی رزم‌آرا در مقام نخست وزیر از سیاست انگلستان جانب‌داری می‌کرد و با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالف بود. پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا توسط خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمیعت فدائیان اسلام مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.
۱۱۱. گزینه ۳ در زمان مظفر الدین، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد.
۱۱۲. گزینه ۱ - با وجود آنکه دولت‌های اشغالگر تعهد کرده بود که آذوقه و غله موردنیاز مردم را نیز تأمین کنند اما کمبود و نگرانی مواد غذایی و بهویژه نان در زمان جنگ جهانی دوم، موجب بروز قحطی، بیماری و ناپسامانی‌های اقتصادی و اعتراض‌های خیابانی متعددی در شهرهای مختلف کشور از جمله تهران شد.
- محمد رضا شاه پهلوی در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، به اقدامات مختلفی دست زد. از جمله هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی متعهد شد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت.
۱۱۳. گزینه ۱ نمایندگان مخالف قرارداد الحاقی در مجلس شانزدهم، ضمن مخالفت با این قرارداد، طرح ملی شدن صنعت نفت ایران را پیشنهاد کردند.
۱۱۴. گزینه ۱ صاعقه، سیل و توفان هرچند مخاطرات طبیعی است و برای فرآیندهای طبیعی رخ می‌دهند، اما انسان‌ها می‌توانند با فعالیت‌های خود در افزایش یا کاهش خسارت ناشی از آن نقش ایفا کنند.
۱۱۵. گزینه ۱ دما سطح زمین به سمت عمق زمین افزایش می‌یابد.
۱۱۶. گزینه ۴ در بین عناصر آب و هوایی حجم بارش و مدت زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد.
۱۱۷. گزینه ۱ هر قدر حوضه آبخیز وسیع تر باشد، آبدی آن نیز بیشتر می‌شود.
۱۱۸. گزینه ۴ پلیت نام واحدایی است که بر روی گستاخی‌های لیتوسفر قرار دارد.
۱۱۹. گزینه ۳ به طور کلی به «حجم آبی» که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند، آبدی رود (دبی) می‌گویند که واحد آن «متر مکعب بر ثانیه» است.
۱۲۰. گزینه ۲ در حوضه‌های گرد مدت زمان بیشتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها خروجی می‌رسند و موجب سریز و وقوع سیل می‌شوند. در حوضه‌های کشیده، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به‌طور متواالی از حوضه تخلیه می‌شوند.
۱۲۱. گزینه ۲ هرچه شدت بارش کمتر و مدت آن بیشتر باشد، احتمال وقوع زمین‌لغزش را بالاتر می‌برد. بر عکس، هرچه شدت بارش بیشتر و مدت آن کمتر باشد، احتمال وقوع سیل بیشتر می‌شود.
۱۲۲. گزینه ۲ میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های هم‌گرا نسبت به سایر گسل‌ها، بیشتر است. سایر گزینه‌ها، گسل‌های واگرا هستند.
۱۲۳. گزینه ۱ پدیده سیل زمانی اتفاق می‌افتد که جریان آب پس از باران از ظرفیت رودخانه بالاتر برود.
- ۱۱ متر مکعب بر ثانیه → ظرفیت رودخانه
- ساعت ۱۰ → زمانی که آبدی از ظرفیت فراتر می‌رود. (طبق شکل)
۱۲۴. گزینه ۱ دشت سیلابی یا بستر سیلابی در واقع زمین‌های پست و هموار مجاور رود است که در زمان طغیان رود از آب پوشیده می‌شود. دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است ولی در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی جریان آب آن را فرآ می‌گیرد، به همین سبب سطح دشت سیلابی از رسوبات آبرفتی (رس، شن و قله سنگ) پوشیده می‌شود. در برخی از مناطق ایران در دوره خشک و بدون بارش سال، در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کند.
۱۲۵. گزینه ۳ چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه‌ی آبدی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد. بیشتر رودها طی سال یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند اما همه‌ی سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدی رود آنقدر افزایش پیدا کند که از ظرفیت رود فراتر برود و سریز می‌شود، سیل خسارت با رخ داده است.
۱۲۶. گزینه ۴ ویزگی‌های زعیم مدینه برای امامان و جانشینان آنها هم هست. بنابراین آنان پس از پیامبر (ص) می‌توانند زعامت مدینه فاضله را به‌عهده بگیرند.
۱۲۷. گزینه ۳ از روایت فوق می‌توان تکریم پیوسته عالمان و دانشمندان توسط پیامبر اکرم (ص) را استنباط نمود.
۱۲۸. گزینه ۳ حیات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی مقارن بوده است؛ اما پس از نهضت ترجمه بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید. البته فیلسوفان مسلمان یادگارهای فیلسوفان بزرگ یونان را آموختند و با نقد و بررسی آراء آن حکیمان، نظام فلسفی نوینی را سامان بخشیدند، اما به این معنا نیست که فارابی و ابن سينا سبب پیدایش حیات عقلی در جامعه اسلامی شده باشد.
۱۲۹. گزینه ۲ فارابی معتقد است که انسان به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با همنوعان خویش زندگی کند؛ نه اینکه فقط جهت نیاز خودش به زندگی اجتماعی گرایش داشته باشد.
۱۳۰. گزینه ۴ فارابی انسان را مدنی بالطبع می‌داند و معتقد است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با همنوعان خویش زندگی کند (می‌خواهد و اراده می‌کند، نه این که ناآگاهانه و ناخواسته در اجتماع قرار بگیرد). لذا هدف اصلی جامعه و مدینه، سعادت در دنیا و آخرت است. (پس انسان سعادت را فطرتاً می‌خواهد) ریاست جامعه باید بر عهده کسی باشد که روحی بزرگ و سرشتشی عالی دارد و به عالی ترین درجات تعقل رسیده است تا بتواند احکام و شرایع را دریافت کند.
۱۳۱. گزینه ۳ از دیدگاه مورخان علم، پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم «حیات عقلی» جامعه اسلامی را پایه‌گذاری کردند.
۱۳۲. گزینه ۳ هدف اصلی از اجتماع و مدینه، دست‌یابی به سعادت دنیا و آخرت است.
۱۳۳. گزینه ۲ او انسان را مدنی بالطبع می‌داند و معتقد است که انسان بر حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با همنوعان خویش زندگی کند. به عقیده فارابی، مسیر سعادت و کمال انسان از زندگی اجتماعی می‌گذرد. لذا هدف اصلی جامعه و مدینه، سعادت در دنیا و آخرت است.
- با این حال فطري بودن این نيار قطعاً به اين معنا نیست که انسان ناخواسته و بدون اراده جوامع بشرى را به وجود آورده است
۱۳۴. گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «فلسفه اسلامی از همان آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت.
- گزینه ۲: «فلسفه اسلامی متکی بر آراء ارسطو بود.
- گزینه ۴: حکمت از نظر یک فیلسوف مشایی فني استدلالي و فكري است.

- ۱۳۵ . گزینه ۱ بررسی عبارت نادرست: فارابی در کتابی به نام «اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبعه» با دقت و توانایی بسیار نظرات ارسطو را شرح می‌کند.
- ۱۳۶ . گزینه ۱ قضایای شرطی بردو نوعند: متصل و منفصل و دارای ۲ جزء مقدم و تالی هستند و قضایای حملی شخصیه و محصوره هستند و دارای ۳ جزء (موضوع – محمول – نسبت) می‌باشد.
- ۱۳۷ . گزینه ۲ در قضیه شرطی، چیزی به شرطی نسبت داده می‌شود.
- ۱۳۸ . گزینه ۱ مقدمه اول هر قیاس استثنای یا شرطی متصل است و یا انواع شرطی منفصل.
- ۱۳۹ . گزینه ۲ در سایر گزینه‌ها جای مقدم و تالی عوض شده و تالی در ابتدا و مقدم در ادامه قرار گرفته است.
- ۱۴۰ . گزینه ۲ در قضیه اول محل است امروز هم دوشهنه باشد و هم سه‌شهنه، اما می‌تواند نه دوشهنه باشد و نه سه‌شهنه یعنی قضیه‌ی غیر قابل جمع در صدق است. در قضیه‌ی دوم و سوم، حتیً یک طرف قضیه درست و طرف دیگر نادرست می‌باشد، یعنی هر دو قضیه، «منفصل حقیقی» هستند و در قضیه‌ی آخر محل است هر دو طرف درست باشد اما می‌تواند هر دو طرف نادرست باشد، یعنی قضیه‌ی منفصل غیر قابل جمع در صدق می‌باشد.
- ۱۴۱ . گزینه ۱ در عبارت صورت سؤال همواره بین «ج» و «ب» رابطه تباین برقرار است.

به طور مثال:

این جسم یا فلزی است یا چوبی (منفصله مانعه‌الجمع) ← رابطه بین فلزی و چوبی تباین است.

عدد یا زوج است یا فرد (منفصله حقیقی) ← رابطه بین زوج و فرد تباین است.

- ۱۴۲ . گزینه ۳ در قیاس استثنای انصالی مقدمة اول همواره یک قضیه شرطی متصل است که در حالت اثبات مقدم و نفی تالی معتبر بوده و در نتیجه به ترتیب اثبات تالی و نفی مقدم خواهیم داشت.

۱۴۳ . گزینه ۲ (الف) قیاس انصالی مانعه‌الجمع است و از اثبات یک طرف نفی یک طرف دیگر نتیجه می‌شود.

(ب) قیاس انصالی حقیقی است و از اثبات یک طرف نفی طرف دیگر نتیجه می‌شود.

(ج) قیاس انصالی حقیقی است و از نفی یک طرف اثبات طرف دیگر نتیجه می‌شود.

- ۱۴۴ . گزینه ۳ اولاً از عکس مستوی استفاده نشده است چون نتیجه صرفاً کلی بودن است. ساختار استدلال به شکل زیر است:

اگر مفهومی کلی باشد مصادقاتی متعدد در خارج دارد. (وضع تالی)

این مفهوم مصادقاتی متعدد در خارج دارد. (وضع تالی)

پس این مفهوم کلی است.

با این که نتیجه این قیاس صحیح است اما به دلیل ساختار (وضع تالی) نامعتبر است.

- ۱۴۵ . گزینه ۱ در گزینه‌های «۲ و ۳ و ۴» معنا و محتوای شرطی وجود دارد و این عبارات را می‌توان در قالب اگر ..... آنگاه ..... بیان کرد. در عبارت گزینه «۱» اساساً شرطی اتفاق نیفتاده است.

- ۱۴۶ . گزینه ۳

$$\text{میلیون ریال } 20 = \frac{1}{4} \times 80,000,000 = 20,000,000 = \text{ارزش خدمات}$$

$$\text{میلیون ریال } G \cdot D \cdot P = 3,200 + 80 + 350 + 20 = 3,650 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

- ۱۴۷ . گزینه ۱

$$\text{میلیارد ریال } 20 = \frac{2}{3} \times 30 = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیارد ریال } 20 + 30 + 185 = 235 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{هزار ریال } \frac{235}{85} = 2,76 = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 235 + 85 - 30 = 290 = \text{تولید ناخالص ملی}$$

- ۱۴۸ . گزینه ۳

$$\Rightarrow \frac{\% 10 \text{ بالا}}{\% 40 \text{ پایین}} = \frac{25}{5+7+8+9} = \frac{25}{29} \approx 0,8$$

$$\Rightarrow \frac{\% 20 \text{ بالا}}{\% 20 \text{ پایین}} = \frac{25+17}{5+7} = \frac{42}{12} = 3,5$$

$$\Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{25}{5} = 5$$

محاسبه شاخص از فرمول نسبت ۲۰٪ بالا به ۲۰٪ پایین توزیع درآمد را نامناسب‌تر نشان می‌دهد و محاسبه شاخص از فرمول نسبت ۱۰٪ بالا به ۴۰٪ پایین توزیع درآمد را مناسب‌تر نشان

می‌دهد. شاخصی که در توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، (نسبت ده درصد بالای جامعه به ده درصد پایین جامعه) یعنی نسبت دهک دهم به دهک اول است.

- ۱۴۹ . گزینه ۳

$$\text{میلیارد دلار } \frac{2}{5} \times 30 = 12 = \text{تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند}$$

ارزش خدمات ارائه شده + تولید خارجیان مقیم کشور + مجموع اقلام مواد غذایی، پوششک و ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیارد دلار } 195 + 30 + 40 = 125 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{دلار } \frac{195,000}{40} = 4,875 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید خارجیان مقیم کشور – تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

میلیارد دلار $177 = 12 + 30 - 15 =$ تولید ناخالص ملی

۱۵۰ . گزینه ۲ الف)

$$\frac{3}{2} \times 82,420 = 123,630 \text{ میلیون ریال} = \frac{3}{2} \text{ خالص درآمد عوامل تولید از خارج}$$

خالص درآمد عوامل تولید از خارج + مجموع ارزش افزوده‌های تولید در بخش‌های مختلف اقتصادی = تولید ناخالص ملی

$$123,630 + 123,630 + 563,270 + 82,420 + 563,270 = 1,345,340 \text{ تولید ناخالص ملی}$$

$$2,528,345 + 123,630 = 2,528,715 \text{ میلیون ریال} = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$2,528,345 - 140,340 = 2,388,005 \text{ میلیون ریال} = \text{تولید خالص ملی}$$

(ب)

$$\frac{2,528,345}{50} = 50,566,9 \text{ ریال} = \text{تولید ناخالص ملی سرانه}$$

۱۵۱ . گزینه ۲

تولید در سال پایه – تولید در آن سال به قیمت ثابت = افزایش مقدار تولید در سال مورد نظر

تولید در همان سال به قیمت ثابت – تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال مورد نظر

$$4230 - 4230 = 0 \text{ هزار میلیارد ریال} = 0 \text{ افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم}$$

$$5960 - 4860 = 1100 \text{ هزار میلیارد ریال} = 1100 \text{ افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم}$$

$$4230 - 4000 = 230 \text{ هزار میلیارد ریال} = 230 \text{ افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

$$4860 - 4000 = 860 \text{ هزار میلیارد ریال} = 860 \text{ افزایش مقدار تولید در سال سوم}$$

۱۵۲ . گزینه ۲ الف) فعالیت‌های غیرقانونی نظیر قاچاق و مانند آن فاقد شرط قانونی و مجاز بودن هستند.

– ارزش آرد به کار رفته در تولید نان، فاقد شرط منتهی شدن به تولید کالا یا خدمات نهایی است.

– فعالیت تولیدی زنان در خانه و کالاهای خدماتی که به صورت غذا، بهداشت و تربیت فرزندان تولید می‌کنند، فاقد شرط عبور از بازار است.

(ب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

 گزینه ۱: نادرست است. تولید ناخالص ملی ($N \cdot P$) ارزش پولی تمام کالاهای خدمات نهایی است که در طول یک سال، توسط یک ملت (تولید مردم) کشور چه در داخل کشور و چه خارج از کشور تولید شده است.

 تولید ناخالص داخلی (G) ارزش پولی تمام کالاهای خدمات نهایی است که در طول یک سال، داخل محدوده مرزهای جغرافیایی کشور (چه تولید مردم خود آن کشور و چه تولید خارجی‌های مقیم آن کشور) تولید می‌شود.

گزینه ۳: صحیح است. دو شاخص تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی در تعریف با هم تفاوت دارند؛ اما در عمل جز در مورد برخی از کشورها که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند، یا در کشور خود حضور چشمگیری از تولیدکنندگان چند ملیتی دارند، تفاوت فاحشی با هم ندارند.

گزینه ۴: صحیح است.

۱۵۳ . گزینه ۴

$$\begin{aligned} & \text{نکته: سال ۱۳۹۱ پایه است پس به سال‌های قبل از آن کاری نداریم.} \\ & \text{افزایش تولید کل ناشی از تورم در سال ۱۳۹۳} = \text{تولید کل در سال ۱۳۹۳} \text{ به قیمت ثابت} - \text{تولید کل در سال ۱۳۹۳} \text{ به قیمت جاری} \\ & \left\{ \begin{array}{l} 3200 - ? = 200 \\ x = 3200 - 200 \Rightarrow x = 3000 \end{array} \right. \end{aligned}$$

سال	تولید کل به قیمت جاری	تولید کل به قیمت ثابت
۱۳۹۰	۱۵۰۰	۱۶۰۰
۱۳۹۱	۱۸۰۰	۱۸۰۰
۱۳۹۲	۲۱۰۰	?
۱۳۹۳	۳۲۰۰	?

فرمول بعدی برای محاسبه افزایش ناشی از تولید:

$$\left\{ \begin{array}{l} y - 1800 = 100 \\ y = 1800 + 100 \end{array} \right. \quad \text{میلیارد واحد پولی} = 1900$$

۱۵۴ . گزینه ۲

هرچه نسبت دهک دهم (ثروتمندترین دهک) به دهک اول (فقیرترین دهک) کمتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه عادلانه‌تر است و همین‌طور که در شکل می‌بینید در سال ۱۳۸۳ این رقم معادل ۱۰ است که کمترین حد ممکن است.

۱۵۵ . گزینه ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) برخی از کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته، از شاخص‌های توسعه، برای تحمل الگوهای سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

ت) یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت‌های اقتصادی کشورهای گوناگون، شاخص‌های توسعه انسانی (HDI) است.

ث) گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهکها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینه خانوار نماینده درآمد آن است.

۱۵۶ . گزینه ۱

$$= \text{تولید کل سال } ۹۰ \text{ به قیمت جاری (الف)} \\ (150 \times 25) + (50 \times 300) = 18750$$

$$= \text{تولید کل سال } ۹۰ \text{ به قیمت ثابت (ب)} \\ (100 \times 25) + (20 \times 300) = 8500$$

۱۵۷ . گزینه ۱ ب)

تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده + مجموع ارزش اقلام ماشین‌آلات، پوشک و مواد غذایی = تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 219 + \left(\frac{\frac{3}{5} \times 65}{\text{خدمات}} + 15 \right) = 219$$

الف)

$$\text{هزار ریال } 3,36 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت}} = \frac{219}{65}$$

۱۵۸ . گزینه ۳ الف) برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، تنها کالاها و خدمات نهایی را در نظر می‌گیریم، نه محصولات واسطه‌ای را؛ چرا که کالاها و خدمات واسطه‌ای همگی در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند و اگر آن‌ها را جداگانه محاسبه کنیم؛ دچار خطای محاسبه مجدد می‌شویم.

ب) از شروط محاسبه تولیدات در تولید ناخالص داخلی:

(۱) کار بدون دستمزد نباشد، پس اگر فردی به کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی پردازد، در تولید کل محاسبه نمی‌شود.

(۲) خرید و فروش کالای دست دوم نباشد.

(۳) قانونی و مجاز باشد.

۱۵۹ . گزینه ۱

تولید خارجیان مقیم کشور + سهم تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند – تولید ناخالص ملی = تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 1,910 = 2350 - 870 + 430$$

۱۶۰ . گزینه ۲ ج) نرودز با شاخص توسعه انسانی ۹۵۴,۰، دارای رتبه ۱ و جزو کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا می‌باشد.

د) رشد، مفهومی کمی و به معنای افزایش تولید است؛ کشورها معمولاً با سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، طرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند.

سجاد مختاری